

הנחיה מס' 14.1 - ניהול ההליך הפלילי בעבירה של התעללות (מינית או אחרת) שבוצעה כלפי קטין בתוך המשפחה	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: יג כסלו תש"ף, 11 דצמבר 2019	2 אפריל 1989; 11 דצמבר 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003

14.1 ניהול ההליך הפלילי בעבירה של התעללות (מינית או אחרת) שבוצעה כלפי קטין בתוך המשפחה

1. תיק העוסק בהתעללות בקטין בתוך המשפחה מעורר קשיים ייחודיים, בעיקר בשל הצורך להתחשב במצבו של נפגע העבירה וביחסיו העתידיים עם משפחתו ועם העברייך.
2. צורך זה מחייב לעיתים קבלת חוות דעת מקצועית ממומחים לגבי הצרכים הטיפולים והנפשיים של נפגע העבירה ובני משפחתו. לחוות דעת כזו יש חשיבות רבה, הן לצורך קבלת ההחלטה בדבר ההעמדה לדין, הן למהלך המשפט והן לשלב הטיעון לעונש.
3. כמו כן, מחייב הטיפול בתיק מעין זה דיווח ותיאום עם עובד סוציאלי לפי חוק הנוער (טיפול והשגחה), תש"ך – 1960¹ (להלן: **עו"ס לחוק הנוער**).
4. לפיכך, סוכם בעבר עם המשטרה כי בכל עבירה של התעללות בקטין תציין המשטרה בתיק החקירה בצורה בולטת אם נערכה פניה לעו"ס לפי חוק הנוער, ומיהו העו"ס שעומו הייתה בקשר.
5. כמו כן, כשנעצר אדם בגין חשד להתעללות מינית או אחרת שביצע בתוך המשפחה, יש לברר אם עו"ס לחוק הנוער יודע על כך, ואם הוא נערך לקראת אפשרות של שחרור החשוד מהמעצר, קבלת חופשות מהמעצר או סגירת התיק מחוסר ראיות ושחרור החשוד עקב כך. תיאום זה חשוב, מכוח קל וחומר, מקום שבו החשוד כלל לא נעצר בגין מעשיו, אלא שוחרר בערובה.
6. מקום שיש צורך בכך, תפנה הפרקליטות לעו"ס לחוק הנוער ותברר מה נעשה בנושא הטיפול, והאם ננקטו צעדים משפטיים על פי **חוק הנוער (טיפול והשגחה)**.²
7. במקרים מתאימים, על הפרקליטות לבקש מעו"ס לחוק הנוער גם חוות דעת כתובה בנושאים אלה, לשם הצגתה לבית המשפט, כאשר לדעת הפרקליטות ועו"ס לחוק הנוער אין מניעה לחשיפתה של חוות דעת זו לבית המשפט ולהגנה.
8. כמו כן, בשלב הטיעונים לעונש יש לשקול הגשת תסקיר נפגע עבירה לפי סעיף 187(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב – 1982.

¹ ראו סעיף 368ד(א) לחוק העונשין, התשל"ז – 1977.
² ס"ח 52. כהגדרתו בסעיף 1 לחוק.

הנחיה מס' 14.1 - ניהול ההליך הפלילי בעבירה של התעללות (מינית או אחרת) שבוצעה כלפי קטין בתוך המשפחה	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: יג כסלו תש"ף, 11 דצמבר 2019	2 אפריל 1989; 11 דצמבר 1990; 2 ינואר 1994; 1 אוגוסט 2002; 1 ינואר 2003

9. במידת האפשר ניתן להשתמש גם בחוות דעת כלליות של מומחים, הדנות בנושאים כגון הכאת ילדים בתוך המשפחה והנזקים הנגרמים כתוצאה מכך. גם בנושא זה ניתן להסתייע במועצה הלאומית לשלום הילד.

10. בכל פרקליטות ימונה פרקליט, אשר יופקד על הטיפול בעבירות מהסוג דלעיל. ניתן להטיל משימה זו על יחידת הסיוע לנפגעי עבירה במחוז הרלוונטי.

11. מקום שהדבר נחוץ, תפנה הפרקליטות, עוד לפני הגשת כתב אישום, גם לשירות המבחן, לשם קבלת תסקיר בהתאם לתקנה 4 לתקנות המבחן (תסקיר קצין מבחן), תשס"ז - 2006, שיסייע בהחלטה אם יש מקום להגשת כתב אישום בנסיבות העניין.

12. **מדיניות ענישה:** ככלל, ראוי לטעון לענישה מחמירה בעבירות אלה, בפרט מקום בו הפוגע הוא ההורה של הקטין הנפגע או אחראי עליו. מקום בו הפוגע הוא קטין, יילקחו בחשבון שיקולים נוספים רלוונטיים בשלב גיבוש העמדה העונשית.

13. **מדיניות ערעורים:** בכל תיק שעניינו בעבירה מהסוג דלעיל, שהועבר לשם העמדה לדין מהפרקליטות למשטרה, תדווחנה תוצאות המשפט מהמשטרה לגורם האחראי על הערעורים בפרקליטות המחוז, כדי שיוכל להחליט אם יש מקום לערער על פסק הדין.

14. **הסדרי טיעון:** בטרם מתקבלת החלטה על עריכת הסדר טיעון בעבירה מהסוג דלעיל, תשקול הפרקליטות עריכת התייעצות עם מומחה או עם עו"ס לחוק הנוער המטפל בילד.

15. לעניין זה ראו גם הנחיה מספר 8.2, בה מפורטות בהרחבה הנחיות לעניין עריכת הסדרי טיעון בעבירות של התעללות בקטינים בתוך המשפחה.³

16. מובן שאין בהנחיה זו כדי לגרוע מהחובה לקיים את כל ההוראות הרלוונטיות הכלולות בחוק **זכויות נפגעי עבירה**.⁴

³ "הסדר טיעון בעבירת מין ובעבירה של התעללות בקטין בתוך המשפחה" הנחיות פרקליט המדינה 8.2 (התשס"ג).

⁴ חוק זכויות נפגעי עבירה, התשס"א-2001, ס"ח 183.